



# Wet zorg en dwang en onvrijwillige zorg

In deze folder lees je wat we samen doen  
als er mogelijk sprake is van onvrijwillige  
zorg.

# Onvrijwillige zorg? Nee, tenzij...

**Onvrijwillige zorg is zorg waar het talent of diens vertegenwoordiger niet mee instemt of waar het talent zich tegen verzet.**

**Wij willen dat de vrijheid van de mensen aan wie wij begeleiding geven zo groot mogelijk is.**

Ons uitgangspunt is altijd het geven van begeleiding, zonder de vrijheid van onze talenten te beperken. Toch kan het voorkomen dat er dilemma's zijn waarbij het talent bijvoorbeeld verzet vertoont tegen de begeleiding.

**Zo kan het bijvoorbeeld voorkomen dat een talent**

- > vanuit zorginhoudelijke redenen bepaald bezoek niet mag ontvangen
- > geen remmingen heeft bij het gebruik van social media
- > gevaarlijke voorwerpen niet op de kamer mag bewaren



**Onvrijwillige zorg. Wat is dat?**

Als een talent zich **verzet** tegen onze begeleiding, dan gaan wij eerst samen op zoek naar een vrijwillig en passend alternatief. Dit doen we altijd samen met het talent, de wettelijke vertegenwoordiger en onze zorgcollega's. Als het niet lukt om een passend vrijwillig alternatief te vinden, dan kan het betekenen dat we onvrijwillige zorg inzetten. We passen onvrijwillige zorg alleen toe als het echt niet anders kan. Bijvoorbeeld omdat het talent of zijn omgeving anders in gevaar (kunnen) komen.

# Wet zorg en dwang (Wzd)

De Wet zorg en dwang (Wzd) geldt als het talent zorg en/of begeleiding krijgt die hij/zij niet wil, maar volgens de begeleiders toch nodig is. Dit heet **onvrijwillige zorg**.

**Onvrijwillige zorg mag niet zomaar gegeven worden. Daar is een wet voor gemaakt.**

De Wet zorg en dwang (Wzd) regelt in dat geval de rechten van de talent en de plichten van de begeleider.

## Over de Wet zorg en dwang

Soms kunnen mensen met een bepaald ziektebeeld niet (meer) goed inschatten wat goed voor ze is. Ze verzetten zich dan bijvoorbeeld tegen verzorging en/of begeleiding, terwijl ze dat juist wél nodig hebben. De Wet zorg en dwang (Wzd) biedt dan mogelijkheden om deze zorg toch aan te bieden zodat ernstig nadeel (of een onveilige situatie) kan worden voorkomen. De kern van deze wet is: 'geen dwang, tenzij het echt niet anders kan'. Let wel de Wzd is alleen van toepassing op mensen met een verstandelijke beperking of dementie.

**Stappenplan:** Als we onvrijwillige zorg willen inzetten, dan zijn wij **verplicht een stappenplan** te doorlopen. Het stappenplan is erop gericht om onvrijwillige zorg te voorkomen doordat je eerst naar alternatieven moet zoeken. Als er geen vrijwillig alternatief is en er dus onvrijwillige zorg wordt ingezet, dan streven wij ernaar om dit zo snel mogelijk af te bouwen mits dit op een veilige en verantwoorde manier kan.

Alle stappen worden genoteerd in het plan dat we met het talent hebben opgesteld. We bespreken het plan altijd ook met de talent en/of wettelijke vertegenwoordiger van het talent.



Voor meer informatie over onvrijwillige zorg en de Wet Zorg en dwang ga jij naar: [www.dwangindezorg.nl](http://www.dwangindezorg.nl)



### **Clïëntvertrouwenspersoon Wzd**

Wanneer een talent of zijn vertegenwoordiger vragen of klachten heeft over onvrijwillige zorg, heeft het talent recht op ondersteuning van een cliëntvertrouwenspersoon Wzd. De cliëntvertrouwenspersoon Wzd is onafhankelijk en wordt geleverd door Zorgstem.

Je kunt bellen of mailen met de cliëntvertrouwenspersoon Wzd:  
T: 088 678 1000  
E: [info@zorgstem.nl](mailto:info@zorgstem.nl)  
[www.zorgstem.nl](http://www.zorgstem.nl)

Op onze website vind je meer informatie over de cliëntvertrouwenspersoon Wzd.

### **Externe klachtencommissie**

Neem voordat je een klacht gaat indienen altijd eerst contact op met de klachtenfunctionaris van Talenty (zie website <https://www.talenty.nl/klachten/>). De klachtenfunctionaris kan erop toe zien dat de juiste klachtenprocedure wordt gehanteerd. Als het talent en/of wettelijke vertegenwoordiger het niet eens is met de onvrijwillige zorg, dan kan hierover een klacht ingediend worden bij de Klachtencommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ). Deze onafhankelijke klachtencommissie is ingesteld door de Brancheorganisaties ActiZ en VGN.



### **Heb je vragen of twijfels over onvrijwillige zorg?**

Ga dan in gesprek met jouw begeleider.